

Sameining EIK (m-l) og KFÍ/ML

Skyndi- verkfall

Eftir að gengið hafði verið frá þessu töluþláði til prentunar barst okkur vitneskja um stóra atburði á Þórkötlustöðum h.f. í Grindavík. Einn verkamanna þar var rekinn fyrirvaralaust fyrir að neita að vinna naturvinnu eftir kvöldmat. Þetta leiddi til þess að upp úr sauð meðal farandverkafólksins á Þórkötlustöðum, það lagði allt niður vinnu. Óánægja hefur kraumað þar lengi undir niðri vegna illis aðbúnaðar í verbúðinni.

Forstjóri frystihússins reyndi að fara samningaleiðina við verkafólkið og bauð upp á að hann færi að lögum, kæmi á bónus í saltfiskverkuninni og létu verka-fólkið taka yfir mótuneytið.

VBL-STB hafið samband við Jósep Kristjánsson, starfsmann hjá Baráttuhópi farandverkafólks. Hann sagði að það væri ekkert í þessu tilbóði sem hægt væri að semja um. Baráttuhópurinn væri nú að stefna eftirlitsstofnunum ríkisins, öryggis, heilbrigðis- og eldvarnaeftirliti á staðinn.

ðhs

Sameiningarviðræður fulltrúa KFÍ og Eik hafa haldið áfram. Miðað hefur vel að ganga frá drögum að lögum og stefnuskrá.

Stofnfundur nýrra samtaka verður að líkindum haldinn seinni part aprílmánaðar.

Fjögurra manna nefnd fulltrúa frá báðum samtökum hefur að undanförunni unnið að samningu draga að lögum og stefnuskrá eða stofnsamþykkt.

Þessi nefnd hefur einnig lagt fram tillögu um hvernig að sameiningunni verður

staðið og hvenær hún verður.

Nú í mars munu félagar Eik og KFÍ fjalla um tillögurnar á fundum hvorra samtaka fyrir sig.

Á föstudaginn langa verður síðan haldin sameiginleg ráðstefna beggja samtakanna. Á þann fund verða hugsanlega

boðnir fleiri en félagar Eik og KFÍ. Er þar einkum um að ræða fólk sem hefur staðið nærri samtökunum undanfarið. Þeir sem kynnu að óska eftir setu á ráðstefnunni en eru ekki félagar geta haft samband við miðstjórnir Eik eða KFÍ.

Þessi ráðstefna mun fjalla um sameininguna og tillögur nefndarinnar og leggja fram tillögur þar að lútandi ef þurfa þykir.

Frh. á bls. 7

Þótt EIK(m-l) og KFÍ/ML hafi oftast eldað grátt silfur saman hafa þau þó borið gæfu til þess endrum og eins að starfa saman. Þessi mynd er tekin á baráttufundi samtakanna 1. maí 1976 í Háskólabíó undir merkjum Baráttueiningar 1. maí.

Skoðanaeftirlit auðvaldsins

Elísabet Bjarnadóttir kemur með athyglisverðar upplýsingar í Þjóðviljanum 11. mars sl. um vinnubrögð ríkisvalds auðvaldsins á Íslandi, nánar tiltekið íslensku lögreglunnar.

Hún segir frá manni X sem hafi fengið aðgang að tölvuskrá lögreglunnar í Reykjavík yfir pólitískar skoðanir einstaklinga. Þetta hafi X gert í umboði eins stjórnmálaflokksins í því skyni að afla upplýsinga um ákveðinn einstakling vegna embættisveitingar.

Einnig greinir Elísabet frá ljósmyndun lögreglunnar á þátttakendum í aðgerðum vinstri manna t.d. á 1. maí 1975 og birtir filmbút sem tekinn var af göngu Rauðs-

framvarðar 1. maí það ár þar sem Grétar Norðfjörð, lögregluflokksstjóri sést stunda ljósmyndaiðju sína.

Ekki á óvart

Í sjálfu sér koma upplýstranir Elísabetar á ljósmyndunarstarfsemi lögreglunnar okkur marx-lenínistum ekki á óvart. Við höfum hvað eftir annað orðið varir við óeinkenniskladda lögreglumenn vopnaða forlata myndavélum og aðráttarlinsum í aðgerðum okkar.

Hins vegar hefur okkur aðeins boðið í grun án staðfestingar þó, að lögreglan

Frh. á bls. 7

Sjálfstætt
Zimbabwe
— árangur
alpýðustríðs

2

Pukur er eitur
í beinum
framsækinnar
hreyfingar

4 5

„Fyrst þetta er
orðið að blaðamáli
verð ég víst að
innsigla þetta“

8

1. maí

Undirbúnings-
fundur

20. mars kl. 20.30
að
Freyjugötu 27

...í stuttu máli

Eritrea

Leiðtogi ELF Ahmed Nasser eritresku þjóðfrelsi-hreyfingarinnar hefur verið boðið í heimsókn til Moskvu.

Eftir innrásina í Afganistan og sífellda ósigra í Eritreu virðist sem Sovétríkin hafi nú í huga að reyna að koma á samningalausn í Eritreu. Í þeim tilgangi að koma á slíkri lausn er formanni ELF til Moskvu.

Mengistu-stjórnin í Eþíópíu hefur einnig hafið herferð í sama tilgangi og Kreml. 29. jan. lýsti Numeiri í Súdan því yfir að hann hafi fengið "grænt ljós" um að vera milliliðurur í samningum milli Eþíópíu og eritresku frelsis-hreyfinganna.

Báðar eritresku frelsis-hreyfingarnar ELF og EPLF hafa hafnað samningalausn. Tillögur um samningalausn hafa áður komið frá stjórn Eþíópíu og einlægt þá þegar Dergen (stjórn Eþíópíu) á í pólitískri, efnahagslegri og hernaðarlegri kreppu.

Samkvæmt yfirlýsingum ELF og EPLF kemur ekki til greina að ganga til samninga á öðrum grundvelli en um algjört sjálfstæði Eritreu.

Sovétríkin

Í viðtali við samska útvarpið þriðjudaginn 4. mars fjallaði Jakop Dahlin um um afstöðu sovésks almennings við innrásina í Afganistan. Dahlin, er útvarpsfréttaritari samska útvarpsins í Moskvu.

— Það var ekki ég sem talaði um Afganistan. Það er málið sem allir byrjuðu að tala um. Það er það sem fólk hefur áhuga á núna... Þeir sem ég hef hitt eru opinberir fulltrúar hjá sovéska útvarpinu, kunnigjar, leigubílstjórar o.s.frv. Allir byrjuðu á að spyrja: Hvaða erindi eignum við eiginlega í Afganistan?

— Ég hef ekki hitt einn einasta sem ver innrásina. Það er alveg sérstakt...

— Fólk kvartar meir en venjulega, það ræðir um málin, það er mótmælt og meira að segja á þann hátt að ungir menn rífa herkvæðingabréf sín. Þau eru hernaðarlegar skipanir þar sem stendur hvar þeir eigi að mæta til skráningar í tilfelli stríðs. Í herkvæðingabréfinu stendur með rauðu lettri að sá sem mæti ekki eiga á hattum heimsókn frá lögreglunni.

— Ég hef hitt marga sem hafa rífið bréf sín. Þeir taka mikla áhættu, en þessi háttur á að mótmæla er nokkuð algengur. Ég veit ekki hvernig forystan bregst við þessu.

Þá benti Dahlin á að þegar sé unga fólkið í Sovétríkjunum farið að finna fyrir þeim bönnum á viðskiptum og samskiptum við vesturlönd sem komu í kjölfar innrásarinnar. Svo sem að vestrænar kvikmyndir sjást ekki lengur, ferðamannastraumurinn er minni og Pepsi Cola fæst ekki lengur.

Sjálfstætt Zimbabwe

— árangur alþýðustríðs

ZANU-PF flokkur Robert Mugabe vann stórsigur í kosningunum í Zimbabwe fyrir skömmu. Hlaut ZANU 63% atkvæða og hreinan meirihluta þingmanna.

Barátta alþýðu Zimbabwe hefur staðið lengi.

Þann 13. sept. 1890 lögðu breskir eignarhald á land þetta í suðurhluta Afríku og settu upp Salisbury-virkid. Tilgangurinn var sá að stofna höfuðborg í landi ríku af tóbaki, máis og málum. Árið 1895 var svo Mashonalandi og Matabelelandi steypst saman í eitt land, sem skýrt var í höfuð nýlenduherrans Cecil Rhodes. Sá átti sér þann draum að koma á samfelldu ríki frá Höfuðborg í suðri að Kairo í norðri. Á árunum 1896-97 hófst fyrsti hluti baráttu innfæddra, er Shona og Ndebele þjóðflokkanir gerðu uppreisn en voru barðir niður af hinum hvítu.

Rhodesía var síðan bresk nýlenda, þar til 11. nóv. 1965 er forsætisráðherra landsins Ian Smith lýsti yfir sjálfstæði þess. Þessi ákvörðun var gerð sem mótmæli við þá stefnu bresku stjórnarinnar að koma á meirihlutastjórn svartra. Stjórn Smith var

erlent viðhorf

lýst ólögleg og hunsuð m.a. af Sameinuðu þjóðunum.

Sigur á nýlendu- og kynþáttakúgun

Barátta svartra í Zimbabwe fyrir þjóðfrelsi og gegn kynþáttamisrétti hefur staðið lengi og var sífelld í vexti. Málin voru komin á það stig að ósigur hvíta minnihlutans var óumflýjanlegur, hvort heldur var pólitískt eða hernaðarlega. Leiðtogar þjóðfylkingarinnar (Patriotisk Front) Mugabe og Nkomo voru því tilbúnir til þess að fallast á þau endalok sem ráðið var í London í vetur. Þau voru í rauninni aðeins lokaorðið í þessum hluta baráttunnar.

Robert Mugabe. Hann og flokkur hans Zanu-PF unnu stórsigur í fyrstu frjálsu þingkosningunum í Zimbabwe.

Sjálfstætt Zimbabwe mun verða að halda áfram að berjast og þarfnast pólitísks stuðnings. Enn er við stjórn í S-Afríku (Asaníu) hvít minnihlutastjórn, sem getur vart annað en litið á þróun mála í Zimbabwe sem óvinveitta sér. Innanlands í Zimbabwe eru vafalaust mörg mál enn óleyst, svo sem uppgjör svartra við rottið kúgunarkerfi hvítu kynþáttahataranna.

E.-

Afganistan

Sovétríkin nota taugagas í stríðinu í Afganistan. Fjölmargir hafa látið lífið og um 130 þúsund hafa flúið frá Kunar-héraði.

Í viðtali við franska sjónvarpið miðvikudag 5. mars sagði fulltrúi Alþýðlegu mannréttindasamtakanna (The International Federation for Human Rights), Daniel Jacoby: — Fréttin um að svona gas er notað er svo hræðileg að við verðum að upplýsa heiminn um það sem á sér stað. Margt fólk deyr, óbreyttir borgarar, börn og heilar fjölskyldur. Upplýsingar okkar byggjast á öruggum heimildum, en við vitum enn ekki nákvæmlega hversu margir drepast.

Margir flóttamanna sem koma til búða í Pakistan eru hrjáðir af brunasárum og skotsárum og margir hafa orðið viðskila við fjöldsöldur sínar.

Leiðtogi bandalags fimm skaruliðahópa Burhaunuddin Raddani á mælti nýlega þjóðum heims fyrir slægt viðbrögð í Afganistanmálinu. Á blaðamannafundi í Íslambad 4. mars lýsti hann vestráum ríkjum og vinveittum islömskum ríkjum sem óvirkum áhorfendum eins og að um væri að ræða fótþakapp-leik.

Aðalheiður Bjarnfreðsdóttir í viðtali við VBL-STB

„Við viljum bara efndir“

sem maður þó hefur.

Hvernig líst þér á horfurnar í samningamálunum, Aðalheiður?

Mér líst ekki nógu vel á þær. Mér sýnist átla að verða lítið úr stóru loforðunum um að bæta hag þeirra sem verst eru settir. Mér finnst kröfur um 300.000 kr. lágmarkslaun eða lítils háttar þar yfir vera lágmarkið sem átti að stíla á.

Mikil lognmolla virðist ríkja í samningagerðinni, hjá báðum stéttarsamböndunum, ASÍ og BSRB. Vonandi fer eitthvað að skýrast í þessu.

Ástæðan er kannski mest þetta pólitíska ástand sem er í landinu. Sá tími sem átti að verja til að undirbúa samning fer í þessi pólitísku slagmál. Og eins og þú veist, að þá er vanda-málunum annað hvort ýtt til hliðar eða á undan sér þegar landið hefur verið svona stjórnlaust og það hefur verið.

Mér finnst að við verka-fólk ættum að horfa á, að allir þessir flokkar og allir þessir menn þeir lýstu því yfir hver um annan þveran að þeir vildu bæta hag þeirra lægst launuðu. Við viljum bara efndir.

óhs

Aðalheiður Bjarnfreðsdóttir. "Þessir menn lýstu því yfir hver um annan þveran að þeir vildu bæta hag láglaunafólks"

Verkalýðsblaðið-Stéttabaráttan náði tali af Aðalheiði Bjarnfreðsdóttur, formanni Starfsmannafélagsins Sóknar, og spurði hana ýmislegs varðandi samningamálin.

Efst á blaði hjá okkur er að sjálfsögðu launahækkun sem er sambærileg við það ófaglærða fólk annað sem vinnur með okkar félagsfólki. Það hefur alltaf verið sjónarmið okkar að það ætti að tryggja lágmarkslaun, eitthvað sambærilegt við það sem við vorum með síðast, þ.e. 100.000 krónurnar. Þar voru síst ofreiknaðar. Ég held að það fari ekki milli mála að enginn myndi vilja skrifa undir það að það sem við förum fram á sé of mikið til að lifa af.

Er ekki einhver meiningarmunur á þessari kröfu ykkar og kröfu kjaramálaráðstefnu ASÍ um 5% grunnkaupshækkun, spyr undirritaður.

Ég álfir ekki að launakröfur okkar séu í andstöðu við samþykkt kjaramálaráðstefnunnar. Á henni lýsti ég þessu yfir sem minni

skoðun að við myndum vera samstíga BSRB fólkinu sem vinnur á okkar svæðum. Þessar kröfur voru einróma samþykktar á fjölmennum félagsfundum í Sókn. Ég tel ekki að við höfum brotið neitt í því.

Það má nú kannski segja að á kjaramálaráðstefnunni hafi fólki verið efst í huga að tryggja láglaunafólkinu vísitölubætur. Hins vegar verð ég nú að segja það að vinnan við þessa almennu kröfugerð ASÍ lenti í kosningafárviðrinu. Í raun og veru var þetta alltof lítið rætt bæði úti í félögum og innan nefndarinnar.

Ætlar Sókn að halda fast við samflotið við samninganefnd ASÍ?

Ég lenti nú í stóru samninganefndinni og þar hafa engir fundir enn verið haldnir (12.3.). Við munum halda við það að svo miklu leyti sem ég er kosin þarna í samninganefndina. Við erum náttúrulega meðlimir í ASÍ. Það er engin skynsemi í því að útiloka sig frá því að reyna þó að hafa þau áhrif

Október-búðin

að Frakkastíg 14 (á horni Grettisgötu)

Opið: Þriðjudaga — föstudaga kl. 17–19

— Bækur — Plötur — Plaköt — Blöð — Tímarit —

Allt framsækið efni og á lægsta mögulega verði.

VERKALÝÐS BLAÐIÐ

Örægar og kúgaðar hjólar heims sameinast!

Stéttabaráttan

Útgefendur: Einingarsamtök kommúnista (m-l) og Kommúnistaflokkur Íslands m-l

Ritstjórn: Eiríkur Brynjólfsson
Ómar Harðarson (ábm)

Adsetur: Frakkastígur 14 (í húsnæði Októberbúðar)

Opnunartími: kl. 8.30 - 12.30 alla virka daga

Sími: 29212

Pósthólf: 5186, 125 Reykjavík

Gífrónr.: 27810-6, 12200-9

Prentað í prentsmiðju blaðsins

Verðbólgu Stefna

Ríkisstjórnin hefur lýst því yfir að engar grunnkaupshækkanir komi til greina á árinu því þær mundu skaða verðbólgu markmið ríkisstjórnarinnar. Verðbólgu stefna ríkisstjórnarinnar er í orði kveðna að halda niðri bæði verðlagi og launahækkunum.

En það er djúp milli orða og gerða hjá þessari stjórn eins og öðrum.

Í málefna samningi ríkisstjórnarinnar er gert ráð fyrir að þak verði sett á vöruverðshækkanir þannig að af þeim leiði ekki nema ákv. vísitölhækkun launa. Samkvæmt því á hvorki verðné kaup að hækka nema um ákveðið hlutfall.

Þetta lítur býsna vel út á

pappírnum og væri sjálfsagt viðunandi ef ekki fylgdi sá böggull skammrifi að þakleikur ráðherranna byrjar ekki fyrr en 1. maí, sennilega í tilefni dagsins.

Þá fyrst á að fara að miða verðhækkanir við hlutfalls-tölurnar í málefna samningnum. Nú þegar liggur fyrir mik-

ill fjöldi hækkunarbeiðna, m.a. frá hitaveitu upp á 58%. Ætlun ríkisstjórnarinnar mun vera að leyfa þessar hækkanir fyrir 1. maí þannig að þær koma ekki inn í reikning kaupgjaldsvísitölu.

Til að bæta gráu ofan á savrt hafa ráðherrarnir nánast auglýst eftir hækkunarbeiðnum og hvatt til að þær komi fram sem fyrst. Vöruverð á þannig að hækka það mikið á næstunni að atvinnurekendur þurfi ekki meiri hækkun það sem eftir er ársins, utan þess sem leyft er í stjórnarsamningnum.

Og auðvitað er það launafólk sem ber þungann.

Ekki var stjórnin minna greiðvikin þegar talsmenn frysti- og ullariðnaðar höfu venjulegan söng um gengislækkun. Þeir fá orðalaust gengislækkun, sem að vísu er kölluð "hægt gengissig", og ullariðnaður að auki hluta af niðurgreiðslum á búvörur, að sjálfsögðu með þeim afleiðingum að búvöruverð hækka.

Ekki er reynt að fara ofan í saumana á þessum fyrirtækjum og kanna fullyrðingar þeirra um taprekstur. Það vita allir að einungis hluti fyrirtækjanna er rekinn með tapi meðan hluti þeirra skilar eigendum miklum gróða. Þessum atriðum munu verða gerð skil í næsta blaði Vbl-Stb.

Verðhækkanir en engar kauphækkanir

En þegar kemur að kröfum launþega um leiðréttingu kjara sinna eftir kjararán síðustu ára þá gera ráðherrarnir sig ábyrga í framan, skírskota til verðbólgu markmiða og neita svo mikið sem að ræða launahækkanir, bjóða í staðinn félagsmálapakka sem innihalda eitthvað sem kostar ekki neitt.

Hryggilegast er að sumir forystumenn launþega virðast bíta á agnið. Það er til dæmis vart hægt að skilja viðbrögð forystu BSRB öðruvísi en að hún sé að bakka á kjarakröfum.

Það er okkur umhugsunarefni að undanfarin ár hafa verið hér ríkisstjórnir af ýmsum tegundum og gerðum, kallaðar hægri og vinstri stjórnir eftir atvikum. Sammerkt þeim öllum er að þær hafa staðið gegn þáttum kjörum launþega vegna baráttu gegn verðbólgu jafnframt því sem engri þeirra hefur orðið ágengt í þeim málum. Það er líka umhugsunarefni hvers vegna sumir forystumenn launþega eru stuðningsmenn þessara kjarskerðinga.

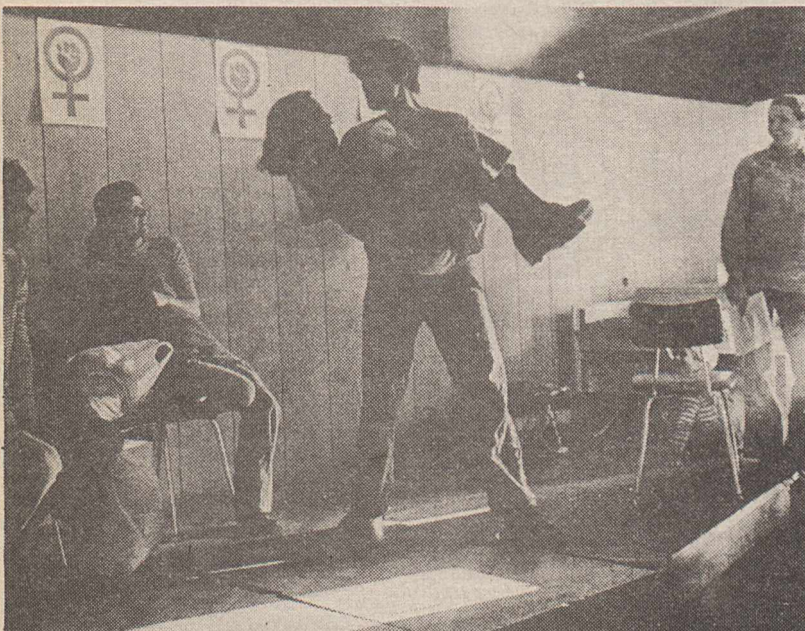
eb.

8. mars fundurinn:

Hvatning til átaka

Laugardaginn 8. mars sl. gekkst Rauðsokkahreyfingin fyrir göngu frá Sökkholti að Félagsstofnun stúdenta þar sem haldinn var fundur. Gangan var fámenn en fundurinn allvel sóttur. Á dagskrá fundarins var m.a. ræða um stefnu Rauðsokkahreyfingarinnar.

innar í fjöldaskyldumálum sem Kristín Jónsdóttir flutti, Elísabet Bjarnadóttir flutti frumort ljóð ort í tilefni fóstureyðingarfrumvarps Þorvaldar Garðars, auk leikþátta, stuttra ávarpa og söngs sem söngsveit Rauðsokka og hjónin

Alþýðuleikhúsið á baráttufundi Rauðsokkahreyfingarinnar.

1. maí – Undirbúum kröftugar aðgerðir

1. maí nálgast nú óðum. Á tímum síaukinnar stétta-samvinnu og stöðugra árása á kjör og sammingsrétt launafólks er brýnt að sem flestir búist til baráttu gegn fyrirhuguðum kjaraárásum og öðru óréttláti hérlandis sem erlendis.

Mikilvægur liður í þessari baráttu eru kröftugar aðgerðir 1. maí, á baráttudegi verkafólks. VBL-STB hvetur alla lesendur sína

til að mæta á undirbúningsfund að 1. maí aðgerðum sem haldinn verður að Freyjugötu 27 (Sóknarsal) kl. 20.30, fimmtudaginn 20. mars. Þar verður stefnu-grundvöllur mótuð fyrir 1. maí 1980.

Það verður að taka fram að hér er ekki á ferðinni endurvakning Baráttueiningar eða Samfylkingar, frá því í fyrra.

Katjana Leifsdóttir og Þórarinn Hjartarson sáu um.

Fundurinn dróst mjög á langinn og urðu margir smábarna foreldrar að yfirgefa staðinn fyrir fundarlok. Fundir sem þessi mega helst ekki vera lengri en hálfur annar tími og við það átti að miða dagskrána.

Eins og fram kemur hér að ofan var fundurinn vel sóttur þrátt fyrir að fremur litlu hafi verið til kostað í auglýsingum á

honum. Það er ekki síft sök okkar á Verkalýðsblaðinu-Stéttabaráttunni, þáttur okkar í undirbúningsstarfinu var enginn.

En fundurinn er samt skýr vísbending um að áhugi fyrir jafnréttisbaráttunni er mikill. Það átti að vera okkur jafnréttissinum hvatning til nýrra og aukinna átaka. Ekki síft þar sem fóstureyðingarfrumvarp Þorvaldar Garðars er komið á kreik á nýjan leik og lítið sem ekkert unnist í dagvistarmálum.

ÖR-óhs

Þórhallur fær 3,2 milljónir í launauppbót

Í Starfsmannafélagi Reykjavíkurborgar (SR) var haldinn aðalfundur 8. mars sl.

Nálægt 2500 manns eru í SR en á aðalfund mættu rúmlega 70 manns. Á fundinum voru samþykktar ýmsar ályktanir.

Athyglisverðust þeirra var sú ákvörðun að SR greiði 1000 kr. fyrir hvern félagsmenn eða um 2,5 milljónir króna til flóttamannahjálpar á vegum Rauða krossins. Hér er um að ræða fordæmi, sem önnur stéttarfélag gætu tekið sér til fyrirmyndar.

Sömuleiðis var samþykkt ályktun sem fól í sér stuðning við baráttu verkamanna og launafólks um allan heim fyrir fullum mann- og félagsréttindum.

Athygli vakti að stjórn SR, utan tveggja stjórnarmanna, sátu hjá við atkvæðahugsjón koma niður á tekjum.

greiðslu um þessar tvær ályktanir.

Í tilefni þess að fundurinn var haldinn á alþjóðlegum baráttudegi verkakvenna

Þórhallur Halldórsson. Hann latur ekki verkalýðshugsjón koma niður á tekjum.

Staðfest kjararán

Eftir nokkurra mánaða frest sem Kjaradómur fékk hjá Bandalagi háskólamanna hefur dómur fallið. Kjaradómur telur ekki "svigrúm" til að taka tillit til nokkurs hluta af 19% launa-kröfu BHM. 15-17% kjararán frá árinu 1977 að telja skal liggja óbætt. Það átti því að vera ljóst hvaðan ríkisvaldið fær fé til að borga sig út úr erfiðleikum og skuldbindingum.

Eini ljósi punkturinn í dómsorðinu er sá að BHM-félagar fá enn um sinn verðbætur í samræmi við launaupphæð í stað ákv. krónutölu. Að öðrum kosti myndi verðgildi launa minnka en frekar. Reyndar sá ríkisvaldið sér leik á borði og fékk felld burt ákvæði um endurskoðun verðbótaákvæðanna ef verðbætur breyttust á samningstímabilinu. Þannig getur það óáreitt breytt verðbótum með lögum.

Það má mikið vera ef BHM-félagar setta sig við þessi úrslit. Reyndar er talandi dæmi um stöðu BHM að finna í orðum Jóns Hannessonar, formanns launamálaráðs. Hann segir að nú sé fráleitt að hefja nokkra baráttu (Mbl. 20.2.), heldur eigi að bíða annarra samninga. Hann vonast til að aðrir fái launahækkun og að þá verði hægt að nýta ákvæði um endurskoðun launaliða í núgildandi samningi BHM til samræmis.

En hvað ef ASÍ, BSRB og aðrir fá ekki krónu?

Af rúml. 1900 aðspurðum félögum BHM svöruðu aðeins 42% í könnun bandalagsins um verkfallsrétt til handa BHM. Hið ísl. kennarafélag og hjúkrunarfræðingar áttu bestu svarhlutföllin. Verkfallsrétt vildu alls 426, á móti voru 349, óákveðnir 44. Varla telst þessi könnun marktæk þótt hún gefi ef til vill vísbendingu um vaxandi baráttuvilja.

Fréttaritari.

Hnefahögg í Þjóðviljanum

Helga Sigurjónsdóttir (AB) segir sannleikann um-búðalaust í Þjóðviljanum 2.mars sl. Hún hefir nýlega rannsakað launakjör verka-fólks og annarra launamanna. Niðurstaðan er sú að 60-70% vinnufarra Íslendinga hafa laun undir 300 þús. á mánuði fyrir 40 st. lögboðna vinnu-viku. Samtímis telur Hag-stofan að lágmarksframfærslu-eyrir fjögurra manna fjöl-skýldu sé 470 - 490 þús. á mánuði.

Helga kallar þetta þjóð-

aróðsma og segir réttilega að launafólki sé haldið á þessu stigi með þverpóli-tískri samstöðu valdamanna, þ.a.m. ákveðinna svonefndra foringja í flokkum eða hreyfingu launafólks. Því er við að bíta að það er þessi stéttasamvinna sem er grund-völlur Alþýðubandalags og Alþýðuflokks í starfi þeirra og birtist í "Ábyrgum" yfir-lýsingum t.d. Ragnars Arnalds þegar hann segir ekki svigrúm til launahækkana. Kommúnistum finnst því rétt að tala um ósóma innan verka-lýðshreyfingarinnar til viðbót við þjóðaróðsmann.

Í sama Þjóðvilja er löng ræða eftir Svavar Gestsson. Hann boðar "ný viðhorf, vinnubrögð og stefnumótun" eins og heyrst hefur í hverri ræðunni á fatur ann-arri. Orð Svavars um að "tengja saman kjarabaráttu og stjórnmálabaráttu" standa í hröðandi ósamræmi við raunsejar rannsóknir og greinarstílf Helgu.

Varla er það skortur á þessum tengslum sem skýrir stöðu ísl. verkalyðs. Er það ekki öllu fremur inntakið í baráttunni (ðheppilegt orð) sem verkalyðsforystan stendur fyrir?

-agó.

Sendimaður Afgana afhjúpar Sovétríkin

Á sérstökum fundi Sam-taka óháðra ríkja sem haldinn var í höfuðstöðvum Sam-einuðu þjóðanna 28. febrúar sl. fordæmði sérlegur fulltrúi afgönsku leppstjórnarinnar innrás Sovétranna í Afganistan harðlega, jafnframt því sem hann sagði af sér.

Fulltrúi Afganistan, Rahim Chafoorzai, sagðist hafa átt að tala fyrir ríkisstjórn Afganistan, en "ég vil í nafni þjóðar minnar lýsa hörðum mótmælum, fordæmingu og hneykslun íslamskrar og frjálsrar þjóðar Afganistan á svívirðilegri innrás risaveldis í landið."

Chafoorzai sagði að "hernám (Afganistan) er aðeins til stundarbrigða. Í ljósi víðtækrar frelsisbaráttu sem afganska þjóðin heyr um allt landið, þá verður hún fær um að endur-

vinna frelsi sitt og losa land sitt undan yfirráðum risaveldis."

Að lokum gagnrýndi Chafoorzai samtök óháðra ríkja fyrir seinlæti við að gagnrýna innrás Sovétranna í land sitt, en eins og kunnugt er var Fidel Castró kosinn forseti samtakanna á síðasta fundi þeirra í Havana.

"Ég get ekki komið auga á neitt sem réttlætir seinagagn Samtaka óháðra ríkja við að taka viðeigandi afstöðu til núverandi ástands mála í Afganistan, sem hefur skapast við innrás risaveldis í landið."

Chafoorzai sagði að "hernám (Afganistan) er aðeins til stundarbrigða. Í ljósi víðtækrar frelsisbaráttu sem afganska þjóðin heyr um allt landið, þá verður hún fær um að endur-

Auðmýkingin

Þeir eru stórhuga og djarfir ráðherrarnir í nýju ríkisstjórninni og átla greinilega að standa vörð um rétt þegna sína.

Ríkisstjórnin harmar það að hermenn, kallaðir verðir, kyrrsettu tvo íslendinga við Rockeville nýlega.

Ráðherrarnir benda á að Íslendingar séu ekki vanir byssum og svona atburðir geti valdið slysum.

Þetta eru mikil tfoindi, einkum þetta með að byssur geti valdið slysum.

Ög hver er svo aðferðin sem á að nota til þess að koma í veg fyrir svona atburði framvegis. Já, sjá einfaldlega svo um að íslenskir starfsmenn séu ekki að þvælast um í Rockeville. Slík breyting hefur meira að segja verið gerð.

Ráðherrarnir kölluðu það að auðmýkja Íslendinga þegar amerísku hermennirnir kyrrsettu þá. Það er rétt en hverja eru ráðherrarnir að auðmýkja með yfirlýsingu sinni?

Pukur er eitur í beinum framsækinnar hreyfingar

Spurningar Verkalyðsblaðsins -Stéttabaráttunnar

1. Álitur þú að innrás Sovétranna í Afganistan hafi verulega styrjaldarhættu í för með sér?
2. Telur þú að breytt alþjóðaástand í kjölfar innrásar Sovétranna í Afganistan knýi herstöðvaandstaðinguna til að endurmeta baráttumarkmið sín?
3. Hvernig verður öryggi hlutlauss og óháðs Íslands tryggt í ófriðlegum heimi?

Árni Björnsson

Ráðið gegn vígbúnaði er barátta gegn herstöðvum og auðvaldi

getur t.d. gefið Banda-ríkjunum tilefni til hernáðarhlutunar í Íran, sem þeim bráðliggur á.

Stríðsóttinn, sem gís upp vegna hernáðaragerða Sovétríkjanna í Afganistan, gefur hergagnaverksmiðjum sömuleiðis færi á stórkæmni sölu framleiðslu sinnar, eins og strax sást á endurnýjun herstöðvanna í Tyrklandi. Gfurflegur markaður virðist og smám saman vera að opnast í Kína. Áleitinn spurning er, hvort stærstu hergagnaframleiðendur heimsins eigi ekki líka drjúgan dulinn hlut í hergagnaiðnaði Sovétríkjanna. Þá væri um stórfenglegt sjónarspil að ræða í nafni þjóðlegrar stórveldabaráttu eða hugmyndastríðs.

Hergagnaiðnaðurinn er nú einhver stærsti framleiðsluþáttur í allri veröldinni. Meðan hann getur komið vörum sínum greiðlega á markað

Verkalyðsblaðið-Stéttabaráttan fór þess á leit við fjóra einstaklinga að þeir svöruðu nokkrum spurningum blaðsins um alþjóðaástandið, baráttumarkmið herstöðvaandstaðinga og hlutleysi landsins. Þessir fjórir einstaklingar eru þau Sigrún Huld Þorgrímsdóttir starfsstúlka, Árni Björnsson þjóðháttafræðingur, Magnús Snædal kennari, Kristján Guðlaugsson kennari. Við náðum ekki í Guðmund Georgsson formann miðnefndar SHA í taka tíð, en honum e. boðið, s.s. öðrum and-heimsvaldasinum að tjá skoðanir sínar í næstu tölublaðum VBL-STB.

Ástæða þess að blaðið leitaði til þessara manna var sú nauðsyn að hefja umræður um stöðu og markmið okkar andheimsvaldasinna í kjölfar innrásar Sovétranna í Afganistan, með kalt og jafnvel heitt stríð í vandum. Á þessari stundu er ljóst að andheimsvaldabaráttan er afar mikilvæg. Því verður að fá úr því skoríð hver stefna okkar skuli vera, athuga gaumgæfilega hvort eitthvað sé hæft í þeim hugmyndum sem fram hafa komið, m.a. frá svonefndum "Kára" í síðasta tbl. VBL-STB, um að Sovétríkin séu orðin aðalandstaðingur Íslendinga og hugsanlega atti að semja um vopnahlé við NATO og herinn.

Það verður að segjast að þessar hugmyndir hafa sviðið yfir vötnunum á undanförmum árum. Marx-lenínistar hafa verið ásakadír af öðrum herstöðvaandstaðingum um að vilja leggja baráttuna gegn NATO og herstöðvunum á hilluna og gera utanríkisstefnu Kínverja að sinni.

Sú umræða, sem hér er komið af stað, átti því annað tveggja að vísa þessari ásökun á bug eða staðfesta hana. Umræða er nauðsynleg, það verður engin hugmynd kveðin niður sem röng né réttar hugmyndir settar í öndvegi nema þeim sé komið á framfæri á opinberum vettvangi. Allt baktjaldamakk og pukur er eitur í beinum sérhverrar framsækinnar hreyfingar.

óhs

og endurnýjað þær án stríðs, er lítil hætta á stórstyrjöld.

2. Engan veginn. Ég hélt að vísu löngi vel, að Sovétríkin sæju ekki Ástæðu til að ráðast út fyrir það svaði, sem þeim var úthlutað í styrjaldarlök. Þetta reyndist rangt. Herstöðvaandstaðingar þurfa hinsvegar að gera sér betur ljóst, að barátta stórveldanna stendur ekki um nein hugmyndakerfi, heldur hagsmuni með örlitlu þjóðrembuliðendur heimsins eigi ekki líka drjúgan dulinn hlut í hergagnaiðnaði Sovétríkjanna. Þá væri um stórfenglegt sjónarspil að ræða í nafni þjóðlegrar stórveldabaráttu eða hugmyndastríðs.

Hergagnaiðnaðurinn er nú einhver stærsti framleiðsluþáttur í allri veröldinni. Meðan hann getur komið vörum sínum greiðlega á markað

3. Það verður aldrei hægt fullkomlega. Skásti kosturinn er þó að standa alveg utan hernáðarbandalaga. Þau eru örygginu hættulegast. Einhver stjórn Afganistans hafði t.d. gert "vináttusamning" við Sovétríkin, og formlega mun önnur hafa beðið þau um "vernd". Íslensk stjórnvöld báðu Bandaríkin líka formlega um "vernd" bæði 1941 og 1951. En í fyrria skiptið a.m.k. voru þau þvinguð til þess, og í seinna skiptið var það gert á ólöglegan hátt, þ.e. án formlegs samþykkis Alþingis.

Til greina kæmi að vísu að biðja Sameinuðu þjóðirnar eða jafnvel rí: öldin að ábyrgjast í sameiningu hlutleysi og friðhelgi herlauss Íslands. En hætt er við, að annaðhvort þeirra eða báði (eða Kína) fyndu átyllu til að neita slíkri beiðni, ef því lík samabyrgð setti strik í samleik þeirra

1. Innrás Sovétríkjanna í Afganistan sýnir ásamt fleiru breytta utanríkisstefnu Sovétríkjanna. Ráða-

1. Innrás Sovétríkjanna í Afganistan staðfestir það sem marx-lenínistar hafa haldið fram um auðvaldseðli og heimsvaldastefnu Sovétríkjanna, og að heimsfriðnum stafi mest hættu af árársarstefnu þeirra. Innrásin sýnir enn og aftur

1. Vissulega eykur innrás Sovétríkjanna í Afganistan styrjaldarhættuna, þó mér þyki ekki líklegt, að heimsstyrjöld sé yfirvofandi á næstu árum. En Afganistanmálið hefur þegar valdið því, að blökkamyndum í Asfu og reyndar á heimsmeilivarða er komin á fullt skrið. Innrásin í Afganistan er aðeins hlekkur í þeirri þróun sem mun leiða til heimsstyrjaldar. Mér þykir líklegt að

Sigrún Huld Þorgrímsdóttir

Virk hlutleysisstefna er vænlegasta leiðin

menn þar hirta nú ekki lengur um að eltast við "slökunarstefnu" - nema þá til að krefjast "slökunar" af hálfu annarra ríkja gagnvart yfirgangi þeirra. Þetta sýnir að Sovétríkin stefna í stríð - önnur álíka mál munu fylgja á eftir Afganistan.

2. Nei, það tel ég ekki. Herstöðvaandstaðingar hafa undanfarin ár tekið í sívaxandi máli afstöðu gegn öllum stórveldadögum - einnig af hálfu Sovétríkjanna.

Magnús Snædal

Við þurfum að rannsaka hvort beri að endurmeta baráttumarkmiðin

að Sovétríkin láta sig hlutleysi og sjálfsákvörðunarrétt þjóða engu skipta þegar þau þykjast þurfa að tryggja hagsmuni sína. Erfitt er að segja um að hve miklu leyti innrásin eykur styrjaldarhættuna, en eitt er víst - hún dregur ekki úr þeirri hættu. 2. Innrásin undirstrikar nauðsyn þess að herstöðvaandstaðingar séu betur á verði gegn úþengslustefnu Sovétríkjanna. Herstöðvaandstaðingar verða að gera sér grein fyrir hver sé staða Íslands í mögulegum styrjaldaráttökum milli risaveldanna í Evrópu og rökstyðja kröfur sínar með

anna. SHA hafa að mínu mati gert rétt viðvirkjandi Afganistan: mótmælt innrásinni og jafnframt bent á samhengi hennar við hersetu USA hér. Mér finnst ekki rétt af íslenskum andheimsvaldasinum að meta Sovétríkin sem mesta ógnvald íslensks sjálfstæðis og vil í því samhengi gagnrýna samstarf EIK við Heimdallar-drengi - það tel ég rangt mat á aðstaðunni hér.

3. Öryggi Íslands verður aldrei tryggt. En vænlegasta

aðferðin í þá veru held ég að sé virk hlutleysisstefna - þ.e. að vera utan hernáðarbandalaga og að reyna á alþjóðavettvangi að styðja þau öfl sem vinna gegn yfirgangi risaveldanna. Innanlands er mikilvægt að herða áróður meðal almennings til að vinna gegn þeirri forheimskun sem áralöng herseta og NATO-þjóðkun hefir haft í för með sér. Besta "tryggingin" fyrir öryggi landsins er að alþjóða manna sé vakandi fyrir mikilvægi þess að vera óháð.

Kristján Guðlaugsson

Stefnum á hlutleysi og eflum andheimsvaldabaráttu -

samvinna Kína við Bandaríkin og Japan muni aukast á næstu árum og að Sovétríkin muni efla Vietnam og Indland til mótvægis því bandalagi.

2. Samtök Herstöðvaandstaðinga verða skiljanlega að mögulega stunda til atburða lífandi stundar og raunar hafa þau þegar fordæmt innrás Sovétríkjanna í Afganistan, enda eru samtökin andstöð hvers kyns drottunarsstefnu og hernáðarhlutun. En ég held ekki að baráttumarkmið samtakanna muni breytast. SHA munu áfram berjast gegn því að hér sé erlendur her og að Ísland sé aðili að hernáðarbandalögum. Megináhersluna í starfi samtakanna á að leggja á baráttuna gegn bandarísku heimsvaldastefnunni og NATO, en jafnframt

tel ég að samtökin þurfi að gera sér skýra grein fyrir þeirri hættu sem stafar frá Sovétríkjunum og efla baráttunni gegn risaveldinu í austri.

3. Öryggi Íslands verður ekki tryggt með veru landsins í NATO. Ef til heimsstyrjaldar kemur og Ísland er í NATO, mun landið verða aðili að átökunum. Ég held að Íslendingar ættu að losa sig algerlega við allar stríðsskuldbindingar gagnvart vestríðveldunum, en halda samt menningarlegum og efnahagslegum tengslum við þau, svipað og Svíþjóð. Við erum hluti af hinum vestræna menningarheimi og verðum það áfram hvort sem okkur líkar það betur eða verr. Öryggi Íslands verður heldur ekki tryggt með hlut-

leysisfyrirlysingum. Þrátt fyrir slíkar yfirlysingar yrði landið bitbein risaveldanna. En munurinn væri þó sá, að hernám landsins á stríðstíðum yrði gegn vilja þjóðarinnar, ef við værum utan hernáðarbandalaga. Ög einmitt þess vegna myndi krafan um brottför erlends hers og sjálfstæði landsins verða sjálfkrafa á dagskrá, að stríðinu loknu. Við verðum að stefna að hlutleysi og efla andheimsvaldabaráttuna að miklum mun. Þótt slíkt tryggi kannske ekki öryggi landsins í styrjöld, held ég að það sé eina leiðin til þess að þjóðin haldi sjálfsvirðingu sinni og sjálfstæði. Þess vegna vil ég að baráttan gegn báðum risaveldunum verði hert og sérstaklega baráttan gegn NATO.

Hnefahögg í Þjóðviljanum

Helga Sigurjónsdóttir (AB) segir sannleikann um-búðalaust í Þjóðviljanum 2.mars sl. Hún hefir nýlega rannsakað launakjör verka-fólks og annarra launamanna. Niðurstaðan er sú að 60-70% vinnufærra Íslendinga hafa laun undir 300 þús. á mánuði fyrir 40 st. lögboðna vinnu-viku. Samtímis telur Hag-stofan að lágmarksframfærslu-eyrir fjögurra manna fjöl-skýldu sé 470 - 490 þús. á mánuði.

Helga kallar þetta þjóð-

aróðsma og segir réttilega að launafólki sé haldið á þessu stigi með þverpóli-tískri samstöðu valdamanna, þ.a.m. ákveðinna svonefndra foringja í flokkum eða hreyfingu launafólks. Því er við að bætast að það er þessi stéttasamvinna sem er grund-völlur Alþýðubandalags og Alþýðuflokks í starfi þeirra og birtist í "Ábyrgum" yfir-lýsingum t.d. Ragnars Arnalds þegar hann segir ekki svigrúm til launahækkana. Kommúnistum finnst því rétt að tala um ósóma innan verka-lýðshreyfingarinnar til viðbótt við þjóðaróðsmann.

Í sama þjóðvilja er löng raða eftir Svavar Gestsson. Hann boðar "ný viðhorf, vinnubrögð og stefnumótun" eins og heyrst hefur í hverri raðunni á fatur ann-arri. Orð Svavars um að "tengja saman kjarabaráttu og stjórnmálabaráttu" standa í hröðandi ósamræmi við raunsejar rannsóknir og greinarstílf Helgu.

Varla er það skortur á þessum tengslum sem skýrir stöðu ísl. verkalyðs. Er það ekki öllu fremur inntakið í baráttunni (ðheppilegt orð) sem verkalyðsforystan stendur fyrir?

-agó.

Sendimaður Afgana afhjúpar Sovétríkin

Á sérstökum fundi Sam-taka óháðra ríkja sem haldinn var í höfuðstöðvum Sam-einuðu þjóðanna 28. febrúar sl. fordæmði sérlegur fulltrúi afgönsku leppstjórnarinnar innrás Sovétríkjanna í Afganistan harðlega, jafnframt því sem hann sagði af sér.

Fulltrúi Afganistan, Rahim Chafoorzai, sagðist hafa átt að tala fyrir ríkisstjórn Afganistan, en "ég vil í nafni þjóðar minnar lýsa hörðum mótmælum, fordæmingu og hneykslun íslamskrar og frjálsrar þjóðar Afganistan á svívirðilegri innrás risaveldis í landið."

Chafoorzai sagði að "hernám (Afganistan) er aðeins til stundarbrigða. Í ljósi víðtækrar frelsisbaráttu sem afganska þjóðin heyr um allt landið, þá verður hún fær um að endur-

vinna frelsi sitt og losa land sitt undan yfirráðum risaveldis."

Að lokum gagnrýndi Chafoorzai samtök óháðra ríkja fyrir seinlæti við að gagnrýna innrás Sovétríkjanna í land sitt, en eins og kunnugt er var Fidel Castró kosinn forseti samtakanna á síðasta fundi þeirra í Havanna.

"Ég get ekki komið auga á neitt sem réttlætir seinna gagn Samtaka óháðra ríkja við að taka viðeigandi afstöðu til núverandi ástands mála í Afganistan, sem hefur skapast við innrás risaveldis í landið." (Xinhua)

Auðmýkingin

Þeir eru stórhuga og djarfir ráðherrarnir í nýju ríkisstjórninni og átla greinilega að standa vörð um rétt þegna sína.

Ríkisstjórnin harmar það að hermenn, kallaðir verðir, kyrrsettu tvo íslendinga við Rockeville nýlega.

Ráðherrarnir benda á að Íslendingar séu ekki vanir byssum og svona atburðir geti valdið slysum.

Þetta eru mikil tfoindi, einkum þetta með að byssur geti valdið slysum.

Ög hver er svo aðferðin sem á að nota til þess að koma í veg fyrir svona atburði framvegis. Já, sjá einfaldlega svo um að íslenskir starfsmenn séu ekki að þvælast um í Rockeville. Slík breyting hefur meira að segja verið gerð.

Ráðherrarnir kölluðu það að auðmýkja Íslendinga þegar amerísku hermennirnir kyrrsettu þá. Það er rétt en hverja eru ráðherrarnir að auðmýkja með yfirlýsingu sinni?

Pukur er eitur í beinum framsækinnar hreyfingar

Spurningar Verkalyðsblaðsins -Stéttabaráttunnar

1. Álitur þú að innrás Sovétríkjanna í Afganistan hafi verulega styrjaldarhættu í för með sér?
2. Telur þú að breytt alþjóðaástand í kjölfar innrásar Sovétríkjanna í Afganistan knýi herstöðvaandstaðinguna til að endurmeta baráttumarkmið sín?
3. Hvernig verður öryggi hlutlauss og óháðs Íslands tryggt í ófriðlegum heimi?

Arni Björnsson

Ráðið gegn vígbúnaði er barátta gegn herstöðvum og auðvaldi

getur t.d. gefið Banda-ríkjunum tilefni til hernáðarhlutunar í Íran, sem þeim bráðliggur á.

Stríðsástandinn, sem gís upp vegna hernáðaragerða Sovétríkjanna í Afganistan, gefur hargagnaverksmiðjum sömuleiðis færi á stórkæmni sölu framleiðslu sinnar, eins og strax sást á endurnýjun herstöðvanna í Tyrklandi. Gfurflegur markaður virðist og smám saman vera að opnast í Kína. Áleitun spurning er, hvort stærstu hargagnaframleiðendur heimsins eigi ekki líka drjúgan dulinn hlut í hargagnaíðnaði Sovétríkjanna. Þá væri um stórfenglegt sjónarspil að ræða í nafni þjóðlegrar stórveldabaráttu eða hugmyndastríðs.

Hergagnaíðnaðurinn er nú einhver stærsti framleiðsluþáttur í allri veröldinni. Meðan hann getur komið vörum sínum greiðlega á markað

Verkalyðsblaðið-Stéttabaráttan fór þess á leit við fjóra einstaklinga að þeir svöruðu nokkrum spurningum blaðsins um alþjóðaástandið, baráttumarkmið herstöðvaandstaðinga og hlutleysi landsins. Þessir fjórir einstaklingar eru þau Sigrún Huld Þorgrímsdóttir starfsstúlka, Arni Björnsson þjóðháttafræðingur, Magnús Snædal kennari, Kristján Guðlaugsson kennari. Við náðum ekki í Guðmund Georgsson formann miðnefndar SHA í taka tíð, en honum e. boðið, s.s. öðrum and-heimsvaldasinum að tjá skoðanir sínar í næstu tölublaðum VBL-STB.

Ástæða þess að blaðið leitaði til þessara manna var sú nauðsyn að hefja umræður um stöðu og markmið okkar andheimsvaldasinna í kjölfar innrásar Sovétríkjanna í Afganistan, með kalt og jafnvel heitt stríð í vandum. Á þessari stundu er ljóst að andheimsvaldabaráttan er afar mikilvæg. Því verður að fá úr því skorðið hver stefna okkar skuli vera, athuga gaumgæfilega hvort eitthvað sé hæft í þeim hugmyndum sem fram hafa komið, m.a. frá svonefndum "Kára" í síðasta tbl. VBL-STB, um að Sovétríkin séu orðin aðalandstaðingur Íslendinga og hugsanlega atti að semja um vopnahlé við NATO og herinn.

Það verður að segjast að þessar hugmyndir hafa sviðið yfir vötnunum á undanförmum árum. Marx-lenínistar hafa verið ásakadír af öðrum herstöðvaandstaðingum um að vilja leggja baráttuna gegn NATO og herstöðvunum á hilluna og gera utanríkisstefnu Kínverja að sinni.

Sú umræða, sem hér er komið af stað, átti því annað tveggja að vísa þessari ásköpun á bug eða staðfesta hana. Umræða er nauðsynleg, það verður engin hugmynd kveðin niður sem röng né réttar hugmyndir settar í öndvegi nema þeim sé komið á framfæri á opinberum vettvangi. Allt baktjaldamakk og pukur er eitur í beinum sérhverrar framsækinnar hreyfingar.

óhs

og endurnýjað þær án stríðs, er lítil hætta á stórstyrjöld.

2. Engan veginn. Ég hélt að vísu löngi vel, að Sovétríkin sæju ekki Ástæðu til að ráðast út fyrir það svæði, sem þeim var úthlutað í styrjaldarlök. Þetta reyndist rangt. Herstöðvaandstaðingar þurfa hinsvegar að gera sér betur ljóst, að barátta stórveldanna stendur ekki um nein hugmyndakerfi, heldur hagsmuni með örlitlu þjóðrembuleiðendur heimsins eru sér ekki hlutleysi og friðhelgi herlauss Íslands. En hætt er við, að annaðhvort þeirra eða báði (eða Kína) fyndu átyllu til að neita slíkri beiðni, ef því lík samabyrgð setti strik í samleik þeirra

3. Það verður aldrei hægt fullkomlega. Skásti kosturinn er þó að standa alveg utan hernáðarbandalaga. Þau eru örygginu hættulegast. Einhver stjórn Afganistans hafði t.d. gert "vináttusamning" við Sovétríkin, og formlega mun önnur hafa beðið þau um "vernd". Íslensk stjórnvöld báðu Banda-ríkin líka formlega um "vernd" bæði 1941 og 1951. En í fyrria skiptið a.m.k. voru þau þvinguð til þess, og í seinna skiptið var það gert á ólöglegan hátt, þ.e. án formlegs samþykkis Alþingis.

Til greina kæmi að vísu að biðja Sameinuðu þjóðirnar eða jafnvel rí: öldin að ábyrgjast í sameiningu hlutleysi og friðhelgi herlauss Íslands. En hætt er við, að annaðhvort þeirra eða báði (eða Kína) fyndu átyllu til að neita slíkri beiðni, ef því lík samabyrgð setti strik í samleik þeirra

1. Innrás Sovétríkjanna í Afganistan sýnir ásamt fleiru breytta utanríkisstefnu Sovétríkjanna. Ráða-

1. Innrás Sovétríkjanna í Afganistan staðfestir það sem marx-lenínistar hafa haldið fram um auðvaldseðli og heimsvaldastefnu Sovétríkjanna, og að heimsfriðnum stafi mest hætta af árársarstefnu þeirra. Innrásin sýnir enn og aftur

1. Vissulega eykur innrás Sovétríkjanna í Afganistan styrjaldarhættuna, þó mér þyki ekki líklegt, að heimsstyrjöld sé yfirvofandi á næstu árum. En Afganistanmálið hefur þegar valdið því, að blökkamyndum í Asfu og reyndar á heimsmeilivarða er komin á fullt skrið. Innrásin í Afganistan er aðeins hlekkur í þeirri þróun sem mun leiða til heimsstyrjaldar. Mér þykir líklegt að

Sigrún Huld Þorgrímsdóttir

Virk hlutleysisstefna er vænlegasta leiðin

menn þar hirta nú ekki lengur um að eltast við "slökunarstefnu" - nema þá til að krefjast "slökunar" af hálfu annarra ríkja gagnvart yfirgangi þeirra. Þetta sýnir að Sovétríkin stefna í stríð - önnur álíka mál munu fylgja á eftir Afganistan.

2. Nei, það tel ég ekki. Herstöðvaandstaðingar hafa undanfarin ár tekið í sívaxandi máli afstöðu gegn öllum stórveldadögum - einnig af hálfu Sovétríkjanna.

Magnús Snædal

Við þurfum að rannsaka hvort beri að endurmeta baráttumarkmiðin

að Sovétríkin láta sig hlutleysi og sjálfsákvörðunarrétt þjóða engu skipta þegar þau þykjast þurfa að tryggja hagsmuni sína. Erfitt er að segja um að hve miklu leyti innrásin eykur styrjaldarhættuna, en eitt er víst - hún dregur ekki úr þeirri hættu. 2. Innrásin undirstrikar nauðsyn þess að herstöðvaandstaðingar séu betur á verði gegn úþengslustefnu Sovétríkjanna. Herstöðvaandstaðingar verða að gera sér grein fyrir hver sé staða Íslands í mögulegum styrjaldaráttökum milli risaveldanna í Evrópu og rökstyðja kröfur sínar með

anna. SHA hafa að mínu mati gert rétt viðvirkjandi Afganistan: mótmælt innrásinni og jafnframt bent á samhengi hennar við hersetu USA hér. Mér finnst ekki rétt af íslenskum andheimsvaldasinum að meta Sovétríkin sem mesta ógnvald íslensks sjálfstæðis og vil í því samhengi gagnrýna samstarf EIK við Heimdallar-drengi - það tel ég rangt mat á aðstaðun hér.

3. Öryggi Íslands verður aldrei tryggt. En vænlegasta

aðferðin í þá veru held ég að sé virk hlutleysisstefna - þ.e. að vera utan hernáðarbandalaga og að reyna á alþjóðavettvangi að styðja þau öfl sem vinna gegn yfirgangi risaveldanna. Innanlands er mikilvægt að herða áróður meðal almennings til að vinna gegn þeirri forheimskun sem áralöng herseta og NATO-þjóðkun hefir haft í för með sér. Besta "tryggingin" fyrir öryggi landsins er að alþjóða manna sé vakandi fyrir mikilvægi þess að vera óháð.

Kristján Guðlaugsson

Stefnum á hlutleysi og eflum andheimsvaldabaráttu -

samvinna Kína við Bandaríkin og Japan muni aukast á næstu árum og að Sovétríkin muni efla Vietnam og Indland til mótvægis því bandalagi.

2. Samtök Herstöðvaandstaðinga verða skiljanlega að mögulega stunda til atburða lífandi stundar og raunar hafa þau þegar fordæmt innrás Sovétríkjanna í Afganistan, enda eru samtökin andstöð hvers kyns drottunarnarstefnu og hernáðarhlutlun. En ég held ekki að baráttumarkmið samtakanna muni breytast. SHA munu áfram berjast gegn því að hér sé erlendur her og að Ísland sé aðili að hernáðarbandalögum. Megináhersluna í starfi samtakanna á að leggja á baráttuna gegn bandarísku heimsvaldastefnunni og NATO, en jafnframt

tel ég að samtökin þurfi að gera sér skýra grein fyrir þeirri hættu sem stafar frá Sovétríkjunum og efla baráttunni gegn risaveldinu í austri.

3. Öryggi Íslands verður ekki tryggt með veru landsins í NATO. Ef til heimsstyrjaldar kemur og Ísland er í NATO, mun landið verða aðili að átökunum. Ég held að Íslendingar ættu að losa sig algerlega við allar stríðsskuldbindingar gagnvart vestráldöllum, en halda samt menningarlegum og efnahagslegum tengslum við þau, svipað og Svíþjóð. Við erum hluti af hinum vestræna menningarheimi og verðum það áfram hvort sem okkur líkar það betur eða verr. Öryggi Íslands verður heldur ekki tryggt með hlut-

leysisvirkilýsingum. Þrátt fyrir slíkar yfirlýsingar yrði landið bitbein risaveldanna. En munurinn væri þó sá, að hernám landsins á stríðstíðum yrði gegn vilja þjóðarinnar, ef við værum utan hernáðarbandalaga. Ög einmitt þess vegna myndi krafan um brottför erlends hers og sjálfstæði landsins verða sjálfkrafa á dagskrá, að stríðinu loknu. Við verðum að stefna að hlutleysi og efla andheimsvaldabaráttuna að miklum mun. Þótt slíkt tryggi kannske ekki öryggi landsins í styrjöld, held ég að það sé eina leiðin til þess að þjóðin haldi sjálfsvirðingu sinni og sjálfstæði. Þess vegna vil ég að baráttan gegn báðum risaveldunum verði hert og sérstaklega baráttan gegn NATO.

skiptar skoðanir

Sækjast sér um líkir?

Það hefur vakið mikla athygli stuðningsmanna Einingarsamtakanna uppi í Háskóla þegar sást á auglýsingum frá VÖKU, félagi "lýðræðissinnaðra" stúdenta, að þeir VÖKUSTAURAR væru sestir að í fyrrverandi húsakynnum Verkalýðsblaðsins við Baldursgötu. Einhverjum varð að orði að líklega hefði farið best á því að Verkalýðsblaðið hefði gerst málagn VÖKU og haldið áfram að vera á Baldursgötunni í sambýli við hana. Töldu menn það vera í samræmi við þá stefnu EIKARA að samfylkja fremur með VÖKU við sovéska sendiráðið en með vinstri öflunum. Þá er það hinn möguleikinn að VÖKUSTAURAR séu að hugsa um að gerast "mað-stalínistar." Lesendum er látið eftir að dæma um hver kosturinn er líklegri.

(frá lesanda)

Innleg um varnarmál

Ég er feginn því að einhver umræða virðist vera að hefjast um ástand heimsála og vanleg viðbrögð alþýðu við þeim ógnum sem víða má merkja.

Í fyrsta sameiginlega eintakinu af Verkalýðsblaðinu og Stéttabaráttunni eru lesendur loksins farnir að láta í sér heyra um þetta mikilvæga mál.

Um hvað snýst málið og hvar eigum við að taka á því?

Skoða baráttuna upp á nýtt

Það er mitt mat að skoða verður baráttuna hér heima upp á nýtt - og í því nýja ljósi sem óneitanlega hefur kviknað. Valdahlutföllin í heiminum hafa breyst, því verður ekki neitað með rökum. Þeir sem ganga svo langt (t.d. svokallaðir vinir Víetnam) að telja mestu ógnunina stafa frá Bandaríkjunum og meintu bandalagi þess við Kína eru annaðhvort haldnir meiriháttar pólitískri blindu eða þá að reyna vísvitandi að blekkja fólk.

Ekki í sama farinu

Ekki er erfitt að sjá að

Sovétríkin hafa sýnt að þau eru örög við að kúga aðrar þjóðir og að þau hafa heldur betur fært sig upp á skaftið í seinni tíð. Á sama tíma-bili hafa Bandaríkin misst ítök og látið undan síga. Þæplega getum við þá sagt að hlutirnir séu í sama farinu og fyrir 10 árum - en þó eru furðu margir sem meta málin út frá úreltum forsendum. Hitamálið hér-lendis, veran í NATO og herstöðvarnar, þarf að meta án gamalla viðja. Hér á eftir reyni ég að kasta fram umhugsunarhvata - án þess þó að hafa komist að endanlegri niðurstöðu um málið.

Létt verk

Ef ástand mála hér er skoðað blasir við að Íslendingar eru ófærir um að verja hendur sínar, vopnlausir og kunnáttulausir í einföldustu atriðum nútímahernaðar. Það er því létt verk fyrir vopnaða heri að fara sínu fram hér ef þeir teldu sér það í hag. Hlutleysi í öllum hernaðar-átökum er að margra mati sú eina vörn sem okkur býst. Með því er þeim sem leggja í hernað gegn öðrum þjóðum - bæði vopnuðum og hlutlausum - treyst til að láta

okkur í friði. Afganistan var hlutlaust. En þar er alþýðan vopnuð og hefur það greinilega staðið meira í hálsinum á sovésku herdeildunum frekar en hlutleysið. Vopnað hlutleysi er lausn sem Sviss og Svíþjóð notast við ásamt Júgóslavíu. Engin þjóð hefur mér vitanlega kosið vopnlaust hlutleysi.

Þrjár leiðir

Í augnablikinu kem ég auga á þrjár leiðir fyrir Íslendinga í öryggismálum. Nr. eitt er að vera í NATO og fela þeim (Bandaríkjunum) umsjón með öryggi okkar í róti heimsála. Ekki þarf að orðlengja hér á síðum blaðsins hvað það hefur í för með sér fyrir þróun þjóðmála.

Annar valkostur okkar er yfirlýsing vopna- og hlutleysi. Við það er treyst á að slíkt fordæmi stuðli að friðvælegri þróun heimsála og að grannar okkar og aðrir sem hafa til þess bol-

magn láti hjá lfða að her-nema landið. Fornleg mótmæli gegn hernámi ásamt mögulegum viðbrögðum andstæðinga þess herveldis sem landið tæki, færu fram eftir að landið væri í hers höndum. Við-búnaður til að hindra her-nám væri tapast nokkuð sem orð væri á gerandi.

Vopnað hlutleysi

Þriðji valkosturinn er hlutleysi byggt á vörnum, bæði hernaðarlegum og almennum (varnir sem ekki felast í beinum hernaðarmætti heldur á þjálfun hins almenna borgara til aðgerða sem gera hernám erfiðara en ella). Það þykir víða guðlast að nefna þennan möguleika hjá fámennri þjóð sem hefur lagt stolt sitt í að kunna ekkert fyrir sér í hernaðartækni, a.m.k. frá því að menn hjuggu mann og annan.

En dæmið sem þarf að reikna getur litið út þannig að vega og meta verður við-horf árársaðila.

Breytir innrás Sovétmanna í Afganistan einhverju um þá þjóðarnaudsyn að koma hernum úr landi og landinu úr NATO?

Rökstuðn. óskast

Kári nokkur heiðraði fyrsta tölublað Vbl-Stb með lesendabréfinu Vopnahlé við Nató. Þar sem rökstuðningur og slíkt virðist hafa gleymst sé ég mig knúinn til að svara.

Það er blátt áfram með ólíkindum hve miklu af hæpnum fullyrðingum og rökleysum hann hefur komið fyrir í þessu stutta bréfi. Slík náðargáfa er ekki öllum mönnum gefin sem betur fer.

Fyrsta hæpna fullyrðingin er þessi: "Þá hafa Sovét á síðustu árum náð mun sterkari hernaðarstöðu en Bandaríkin." Hvaðan hefur maðurinn þetta? Ur skýrslum Natós eða skýrslum hernaðarsinna í Bandaríkjunum sem einmitt nota þessa röksemd til að styðja kröfur sínar um aukin útgjöld til her-mála. Það sem gerst hefur á síðustu árum er að Bandaríkin hafa afhjúpast og farið hallloka fyrir þjóðum þriðja heimsins. Þetta þýðir ekki endilega að sovéska hernaðastefnu hafi vaxið fiskur um hrygg þótt hún hafi vitaskuld notfært sér tómarúmið í Suðaustur-Asíu. Þetta merkir fyrst og fremst stórauðna samstöðu þriðja heimsins gegn heimsvaldastefnunni.

Fyrirnefnda fullyrðingu notar Kári síðan til að komast að eftirfarandi niðurstöðu: "Hafi áður verið vafi, ætti nú að vera ljóst, að baráttan við Sovét er höfuðverkefni heimsvaldaandstæðinga, líka á Íslandi. Innrásin í Afganistan setur á sama hátt baráttuna gegn Nató tiltölulega í skuggann." Af hverju er það innrásin í Afganistan sem setur allt

í einu "baráttuna gegn Nató tiltölulega í skuggann"? Af hverju ekki ítökin í Víetnam, innrásin í Tékkó o.s. frv.

Ég kem síðar að því hvert sé höfuðverkefni heimsvaldaandstæðinga í Íslandi. Fyrst langar mig til dæmis að benda á að Kári er ekki aðeins að leggja upp línuna fyrir Ísland heldur allan heiminn. Hann segir "líka á Íslandi" sem þýðir líka annarsstaðar. Eiga til dæmis bandarískir andheimsvaldasinnar að taka upp stuðning eða hlutleysi gagnvart bandarísku heimsvaldastefnunni?

Kári kórónar síðan sköpunarverkið með því að setja fram tvo kosti: Minni baráttu gegn Nató eða hreint enga. Hann gleymir þriðja kostinum sem er langeðli-legastur miðað við forsendurnar, þ.e. að styðja Nató. (Innan sviga má geta þess að dæmið frá Kína er algerlega ósambærilegt).

Eftir allt þetta fer Kári loks að velta fyrir sér hvert sé hlutverk ameríska hersins á Íslandi. Auðvitað hefði verið hyggilegra að gera það á undan. Hlutverk og eðli ameríska hersins hlýtur að vera eðlilegasti útgangspunkturinn.

Við erum sammála að hlutverk hans er að hafa eftirlit með hernaðaráformum Sovétmanna, einkum siglingum um nafn umhverfis Ísland. En fyrir hvern er þetta eftirlit? Eða eins og Kári orðar það: "En er hún íslenskri þjóð til gagns í stríði sem Sovétar kæmu af stað eða ekki?"

Þarna er komið að sorglegasta hluta bréfsins. Kára virðist ekkert varða um svarið við þessari spurn-

Lifi Stalín

Persóna nokkur sem kallar sig Hans heppna gerði í 3. tbl. Verkalýðsblaðsins hastarlega árás á Stalín. Ég sé mig því tilneyddan að grípa penna í hönd.

Hans bendir á fjórar villur sem kommúnistar hafa gert. Þessu er ég sammála. Vissulega hafa kommúnistar gert þessar villur.

Ekki gerir hann frekari grein fyrir því hvernig eða hverjir aðallega hafi gert þetta en það er mín skoðun að maðistar hafi helst lent í þessu. Þeir hafa blint og gagnrýnislaust tekið upp skoðanir Maðs en ekki tileinkað sér skoðanir Marx, Engels og Leníns en þeir hljóta að vera meginumkvöðlar marxismans-lenínismans. Nú ætla ég ekki hér að ræða skoðanir Maðs en sný mér að gagnrýninni á Stalín.

Þessar villur sem Hans telur upp í fjórum liðum sakar hann Stalín um að hafa gert allar. Ég tek því hverja villu fyrir sig en áður en ég byrja á því vil ég taka fram að það er mjög frum-spekilegt að fjalla um persónur án þess að gera það í heildarþjóðfélagslegu samhengi. Ég vil því forðast það en þó hlýtur svar mitt að einhverju leyti að markast af grein hans.

1. Stalín er sagður hafa svikist um að setja traust á fjöldann og sett upp fámennit forystulið sem slitnaði úr tengslum við fjöldann. Enginn rökstuðningur. Nú legg ég til að Hans komi með rökstuðning fyrir þessu í blaðið. Þá fyrst get ég svarað þessu atriði. Ef rökstuðningurinn kemur ekki lít ég svo á að staðhæfingin sé dauð og ómerk.

2. Stalín er sagður hafa vanrækt "uppeldi fjöldans í opnum og einlægum skoðana-skiptum" og um leið að hafa viðhaft ólýðræðislegar aðferðir í "stefnumótun og stjórnun jafnt smærri sem

stærri eininga þjóðfélagsins." Hér vantar líka rökstuðning og dæmi. Þá sakar hann Stalín um einræði og stéttarkúgun. Kúgun á hvaða stétt? Varla var rangt að koma samyrkjuhreyfingunni af stað? Kannski kapitalisminn hafi verið endurreistur á dögum Stalíns? Útskýring óskast.

3. Stalín er sagður hafa mistekist að greina "sattanlegar þjóðfélagsmóthverfur milli ólíkra hópa alþýðufólks" og ólíkar skoðanir frá "ósattanlegum móthverfum" og þar af leiðandi hafi hann staðið fyrir "fjöldaáftökum og mjög skaðlegri skoðanakúgun". Ég spyr, hefur maðurinn ekki lesið annað en Moggann um afina? Hvaðan fær hann þetta annars staðar?

4. Stalín er sagður hafa beitt "gömlum hefðbundnum trúarkreddum og alhæfingum." Þessu atriði get ég verið að mörgu leyti sammála. Stalín lét sér oft nægja að finna höfuðandstæðuna en skoðaði hlutina ekki í heildarsamhengi. Honum hatti einnig til að einfalda málin um of og má sérstaklega nefna ritgerð hans: "Dialektísk og söguleg efnishyggja" í því sambandi. Þetta verða þó einungis að teljast auka-atriði sem við höfum lært af og það er mín skoðun að í grundvallaratriðum hafi Stalín verið sannur marxist-lenínisti.

Þá hef ég lokið umfjöllun um þau fjögur atriði sem Hans telur upp.

Það er svo aftur annað mál að Alþjóðasamband kommúnista (Komintern) áttaði sig oft ekki á heimsástandinu og sérkennum hvers lands fyrir sig. Þetta verður aðallega að skrifast á heims-hreyfinguna sjálfa og kommúnistaflokka viðkomandi landa.

-/g

Ahrifalaus í NATO

Í dag býr þjóðin við fyrsta valkostinn. Þar með eru önnur ríki NATO skuldbundin til að verja Ísland sem og önnur bandalagsríki. Margt bendir þó til þess að svo kunni að fara að Ísland lendi að baki þeirrar línu sem skal varin til hins ítrasta. Með veru okkar í NATO getum við lent í hernáðaráttókum sem við höfum. ekki hina minnstu möguleika á að hafa áhrif á.

Spurningin er...

En spurningin sem svara verður núna - þegar að þriðji kosturinn er ekki til í náinni framtíð, og númer tvö er að minni mati mjög varasamur - erum við betur settir í NATO eða fyrir utan það. Ennfremur mætti leggja í þúkkið varðandi það hvort NATO hafi sömu stöðu nú og fyrir nokkrum árum. Ég tel að breytingar hafi orðið á hlutföllunum á milli Bandaríkjanna og Sovétríkjanna - en hefur NATO haldið sínu hlutverki óbreyttu?

Einn úr heimavarnarliðinu

ingu. Hann gerir ekki minnstu tilraun til að svara henni. Aðalatriðið í hans augum nú er "að nýir tímar útheimta nýja röksemdafærslu." Tillaga hans er síðan að stofna þverpólitíska nefnd til að ræða málin. Það er út af fyrir sig ekkert athugavert við það, einkum ef hann finnur nógu marga þverpólitíska menn til að sitja í henni. En einhvern veginn finnst manni að Samtök herstöðvandiandstaðinga dugi, í bili allavega.

En snúum okkur aftur að spurningunni um það fyrir hvern ameríski herinn sé hér. Fyrir utan það auka-hlutverk að styðja íslenska borgarastétt hlýtur hlutverk hennar vera að vernda amerískan borgarastétt og áhrifasvæði hennar. Þetta er amerísk nýjónastöð og til engra varna fyrir Ísland í hugsanlegri styrjöld nema því aðeins að amerískir heimsvaldahagsmunir krefjast þess að stöðinni sé haldið. Og þá er boðið heim hættu á átökum risaveldanna um hernaðaráðstöðu á landinu. Þessi herstöð býður heim áráðs og þess vegna er það enn sem fyrr skylda okkar að berjast af alefli gegn henni.

Þetta hefur verið meginröksemd herstöðvarandstaðinga um langan aldur og ekkert hefur enn verið sýnt fram á sem breytir henni.

Menn verða að hætta að láta eins og Ísland sé þriðja risaveldið og ráði gangi heims mála. Við verðum ekki síður að hætta að láta utanríkisstefnu Kínverja villa um fyrir okkur. Þar gilda allt aðrar forsendur. Þeir eru að reyna að hafa áhrif á gang heims mála, seinka óumflýjanlegri styrjöld. Við erum að heyja íslenska sjálfstæðisbaráttu.

Ég bið menn að fyrirgefa þótt stundum séu í þessari grein viðhöfð stóryrði en við verðum að gera þá kröfu að þeir sem vilja að andheimsvaldasinnar á Íslandi kúvendi stefnu sinni vandi má sitt og byggja það á rökum en ekki þvættingi út í bláinn. Eiríkur Brynjólfsson

Framkvæmdanefnd miðstjórnar EIK (m-l)

EIK (m-l) breyta stefnu

3. hluti

Hér birtum við 3. og síðasta hluta greinar sem Ari T. Guðmundsson hefur samið fyrir hönd Framkvæmdanefndar EIK(m-l) um stöðu samtakanna og leiðréttingaruppgjör innan þeirra.

Í öðrum hluta ræddi Ari Trausti um hættuna á því að forystumenn innan samtakanna slitnuðu úr tengslum við fjöldann og hversu vandasamt það verkefni væri að sameina upplýsingastarf og baráttu. "Við höfum látið mál, sem fjöldinn er upptekinn af, liggja kyrr. Við höfum varið ranga afstöðu með marxískum tilvitnunum og búið til "formúlur og prinsipp" þar sem slíkt er útilokað."

Í síðasta hlutanum fjallar Ari svo um þau atriði sem marx-lenínistar verða að taka tillit til, ætli þeir að gagnast alþýðunni og leysa úr aðalverkefnum sínum.

Einangrunarstefnan í verki

Vinnan við að sameina upplýsingastarf og baráttu hefur líka átt að efla hvers kyns framsækna baráttu utan EIK (m-l). Hún hefur orðið minni en ella vegna þröngsýni og einangrunarstefnu

okkar. Hvers vegna?

Við baráttuskipulagningu eða með þátttöku í baráttu höfum við krafist þess af samstarfsfólki að það væri okkur of sammála. Við höfum líka þvertekið fyrir samvinnu við samtök um tíma (t.d. KFI/ML). Við höfum lagt of lítið starf í sam-

Skoðanaeftirlit ..

Frh. af forsiðu

hafi fullkomna, tölvuvædda spjaldskrá með upplýsingum um persónulegar skoðanir manna.

Upplýsingar þar sem Elísabet hefur komist yfir eru í þá veru að ekki aðeins lögreglan noti þessa spjaldskrá heldur stjórn-málaflökkarnir. Þeir virðast hafa aðgang að þessari skrá til þess m.a. að komast að stjórn málaafstöðu manna sem sækja um embætti, s.s. kennarastöður.

Símahleranir

Í grein sem Elísabet ritaði nokkru fyrir áramót, einnig í Þjóðviljanum, lagði hún fyrir þáverandi dómsmálaráðherra nokkrar spurningar. Í svari sem embættismenn í dómsmálaráðuneytinu birtu, kom fram að dómárár hafi heimild til að úrskurða símahleranir í vissum tilvikum. Meira segja embættismennirnir ekki efnislega.

Í síðari grein sinni spyr Elísabet dómsmálaráðuneytið frekar: Hvar er aðstaða til símahlerunar hér á landi og hver framkvæmir þær?

Það er rétt að ítreka hér þessa spurningu.

Má ekki þagga niður

Þegar þetta er skrifað er að sönnu ekki liðinn langur tími frá því grein Elísabetar birtist í Þjóðviljanum - aðeins 3 dagar. En athyglisvert er að ekkert dagblaðanna né ríkisfjölmiðla hefur séð ástæðu til að taka málið upp. Ekki einu sinni það málagn "sósíslisma", Þjóðviljinn, sem ætti þó að hafa mestra hagsmuna að gæta. Persónunýjónsnir lögreglunnar í auðvaldsþjóðfélagi beinast jú oftast nær helst að sósíalistum, kommúnistum og öðru framsæknu fólki.

Upplýsingar Elísabetar eru þó það alvarlegar að það hlýtur að vera siðferðisleg skylda allra fjöl-

miðla að rekja þær lengra. Hér er ekki aðeins um að ræða háska fyrir framsækið fólk, heldur er hér um að ræða freklegt brot á stjórnarskrá landsins og lýðrættindum allra þegna þessa lands.

Og ekki verður betur séð en að hér sé um svo alvarlega upplýðstranir að ræða, að ástæða væri fyrir saksóknaraembættið að ganga úr skugga um hvað hæft sé í þeim.

óhs

Sameining ..

Frh. af forsiðu

Skömmu eftir miðjan apríl verður síðan haldinn stofnfundur nýrra samtaka. Þar munu fulltrúar beggja samtakanna koma, jafnmargir frá hvorum.

Verkefni þessa stofnfundar verður að ganga endanlega frá lögum, stefnuskrá og stofnsamþykkt og velja menn í nefndir og stjórn, ss. miðstjórn, samkvæmt tilnefningum og áður ákveðnum reglum.

Að ná til sem flestra

Með stofnun nýrra samtaka er sundrunarþróun marx-lenínískrar hreyfingar lokið og haldið er út á braut sameiningar. Markmiðið er að sameina sem flesta sósíalista í eina hreyfingu til baráttu fyrir sósíalisma á Íslandi.

Allan tímann verðum við að hafa hugfast að nú er verið að taka fyrsta skrefið.

Fjöldi fólks hefur á undanförmum árum flosnað upp úr marx-lenínískri hreyfingu vegna einstrengingslegrar stefnu samtakanna tveggja, krafna um algera virkni allra og sundrunar.

Það er þetta fólk sem nú stendur nýjum samtökum næst. Við verðum að leggja áherslu á að vinna þetta fólk til fylgis og fá það til að taka þátt í undirbúningi og starfi nýrra samtaka.

fylkingar sem til eru (t.d. Samt. herst. andstaðinga) og sniðgengið aðrar (t.d. Rauðsokkahreyfinguna) eða reynt að stofna eina samfylkingu í staðinn fyrir aðra.

Með þessu hafa Einingarsamtökin skaðað hressilega skoðanabaráttu og breiðar samfylkingar, en gert falsvinum alþýðunnar auðveldar fyrir.

Hvað kemur

í staðinn?

Kjarni marxismans felst í því að skoða andstaður og fjölbreytileika allra fyrirbæra. Þróun verður vegna þess að andstaður takast á. Meta verður allar hliðar manna og málefna, nýta þær jákvæðu, skilgreina heildina og sjá hvert þróunin stefnir - berjast gegn því neikvæða.

Í stað kreddufestunar vilja EIK (m-l) setja hugmyndafræði sem byggir á því að samлага almennar kennis- etningar og reynslu marx-lenínismans við raunveru-

Ríkið tekur

Á tímum vaxandi skattheimtu ríkisins er eðlilegt að mönnum sé tðrætt um hvað ríkið hirði í raun og veru, ekki aðeins í beinum sköttum heldur ekki síður hinum óbeinu, ss. söluskatti, tollum o.fl. Þannig fáum við a.m.k. einu sinni á ári sundurliðaðar tölur um bflverð þar sem vakin er sérstök athygli á því hve mikill hluti verðsins fari til ríkisins.

Dagblaðið hefur að undanförmu birt sundurliðun verðs einstakra vörutegunda.

Þar er lögð áhersla á hlut ríkisins og það er vissulega athyglisvert að sjá hve stór hluti verðsins rennur í ríkiskassann. Ekki er þó síður athyglisvert að gera sér grein fyrir því hvert hinn hluti verðsins fer.

Það er víða matarholan

Nýlega kom dæmi um verð rakkremstúpu. Bráðnaðsynleg vara þótt hún flokkist að vísu ekki undir frumþörf mannsins eins og blaðamaður Dagblaðsins vildi vera láta.

Í verðinu eru margir kosnaðarliðir. Það er ekki aðeins ríkið sem fær vönan skammt, skipafélag, váttryggingarfélag, banki, heildsali og smásali krækja allir í vöna sneið af verðinu.

Sundurliðun verðsins var svona:

Innkaupsverð	18.7%
Tollur og vörugj.	28.2%
Flutn., vátr.	2.8%
Bankakostn.	1.9%
Heildsöluáfl.	7.0%
Smásöluálag.	23.4%
Söluskattur	18.0%
Samtals:	100.0%

Engum dylst að hlutur ríkisins er mestur og skattheimtan er ofboðsleg. Af 1.713 krónum tekur ríkið 792.

leikann umhverfis okkur. Við viljum efla opna skoðanabaráttu um leið og við framkvæmum ákvarðanir meirihlutans og forystu til að ná árangri.

Í stað einangrunarstefunnar vilja EIK(m-l) setja starfsaðferðir sem byggja á því að nýta alla samvinnu í einstökum málum og taka mið af hugmunum fjöldans fyrst af öllu.

Við viljum efla samfylkingarbaráttuna um leið og við mundum sjálfstæðan forystuflokk á grundvelli marx-lenínismans.

Beður má ef

duga skal

EIK (m-l) hafa ekki enn sýnt andstöðu við kreddufestu og einangrunarstefnu í verki fullum fetum.

Við teljum þó Verkalýðsblaðið og opnari framkomu samtakanna gegnvalt samstarfsaðilum vera merki um framfarir. Umræðan um það hvernig við komumst lengra verður að aukast í samtökunum og ná langt út fyrir raðir þeirra. Þar er sameining EIK (m-l) og KFI/ML mikilvægt skref.

f.h. Fms.

Ari T. Guðmundsson

formaður miðstjórnar.

En er ekki undarlegt að flutningskosnaður og váttryggingagjaldið af rakkremstúpu sé 48 krónur og bankavextir 33 krónur. Rétt er einnig að benda á að álagning til verslunarinnar er samtals 520 krónur.

Þetta eru líka peningar þótt um sé að ræða lægri upphæðir og þeir fara ekki í ríkiskassann, sem er þegar allt kemur til alls sameiginlegur sjóður heldur í vasa einstaklinga. En talsmenn einkaframtaksins minnst ekki á þetta. Þeim er svo mikið í mun að útmála skattheimtu ríkisins, vantanlega til að geta aukið sjálfir sína álagningu.

Menn muna kannski að það var digur hluti leiftursóknarinnar alræmdu að minnka umsvif ríkisins og láta meira fé í hendur einstaklinga eins og það hét.

Í þessu sambandi er líka rétt að muna eftir könnun verðlagsstjóra á sínum tíma sem leiddi í ljós stórfelld svik innflytjenda.

eb.

Vegna plássleysis í þessu tbl. urðum við því miður að fella niður í þetta sinn framhald greinaflokksins um tillögur Alþýðubandalagsins í efnahagsmálum.

Greinaflokknum verður fram haldið í næsta tölu-blaði.

kr. 320.
kr. 483.
kr. 48.
kr. 33.
kr. 119.
kr. 401.
kr. 309.

kr. 1713.

Í tilefni vinnuverndarviku, hafa umræður um aðbúnað og öryggi á vinnustað aukist. Víða er ástandið slæmt í þeim efnum, t.d. í járníðnaði, þótt ekki fari það hátt. Til að kynna þessi mál frekar, hafði VBL-STB samband við Garðar Norðdahl, rafsúðumann. Garðar hefur verið sveinn í iðninni í 3 ár og starfar nú í Stál-smiðjunni.

- Vbl innti Garðar fyrst eftir því, hvernig aðbúnaði væri háttað í vélsmiðjum.

G.N.: Það er óhætt að segja, að aðbúnaður er slæmur á mörgum vinnustöðum, og það er vægt til orða tekið. Loftræsting er t.a.m. víðast engin. Þá bætir það ekki úr skák, að ekkert virkt öryggiseftirlit er með smiðjunum. Fulltrúar öryggiseftirlitsins koma einungis, ef verða slys og ef ný tæki koma. Öryggiseftirlitið á einnig að sjá um aðbúnað. Mér vitanlega hefur það hvergi skipt sér af slíku að fyrra bragði.

Geturðu nefnt dæmi um slíkt?

Já, þú skalt fá dæmi.

-Mér er minnisstætt

hvað fulltrúi öryggiseftirlitsins sagði:

„Fyrst þetta er orðið að blaðamáli verð ég víst að innsigla þetta“

-spjallað við Garðar Norðdahl, rafsúðumann

Fyrir nokkrum árum vann ég í Garða-Héðni. Í fáum orðum, þá var aðbúnaðurinn þannig þar, að ef frost var úti, var frost inni, ef hvasst var úti, var næstum jafnhvasst inni, ef rigning var úti, var blautt inni. Við þessar aðstæður tók ég við sem trúnaðarmaður af aðstoðarverkstjóra fyrirtækisins, sem þá hafði verið það í nokkur ár. Við höfðum síðan samband við öryggiseftirlitið. Það mætti á staðinn og skrifaði pappíra, en gaf svo endalausa fresti. Samtímis þessu lögðum við niður vinnu, af ýmsu tilefni, t.a.m. neituum við að vinna, fyrr en hitastigið í smiðjunni væri orðið sambærilegt við það sem samningar segja til um.

En hjólin fóru fyrst að snúast, eftir að við höfðum samband við blöðin. Þegar þetta hafði verið blaðamál í viku, kom heilbrigðiseftirlitið og mældi hitastig, raka og loftmengun. Annað heyrðist ekki frá því. Og öryggiseftirlitið mætti líka og eitt tæki var innsiglað. Mér er minnisstætt hvað fulltrúi þess sagði: "Úr því þetta er orðið að blaðamáli, verð ég víst að innsigla þetta."

Félagið veitti okkur lítinn stuðning, sýndi okkur frekar afskiptaleysi. Hins vegar unnum við þessa baráttu og fengum flestum okkar málum framgengt og það var fyrst og fremst

vegna þess að góð samstaða var í okkar hópi.

Hefur ástandið ekkert batnað, frá því þetta gerðist?

Ég held, að annað dæmi svari því. Í Stálsmiðjunni er hlaupaköttur með tveimur talíum, 3 tonn og 12,5 tonn. Síðastliðið sumar, var maður tilkvaddur frá öryggiseftirlitinu, til að líta á hann. Grennri vírin dæmdi hann ónothæfan strax, en gaf frest til 1. október til að endurnýja þann sverari. Það hefur ekki verið gert enn. Fyrir u.þ.b. mánuði síðan, var fulltrúi frá stofnuninni tilkvaddur aftur, vegna sama máls og gerði sömu athugasemdir við

Garðar Norðdahl

höfum allgöð réttindi á þessum sviðum. Meinið er hins vegar að laga- og samningsákvæðum er ekki framfylgt. Ný lög ein sér breyta heldur ekki neinu.

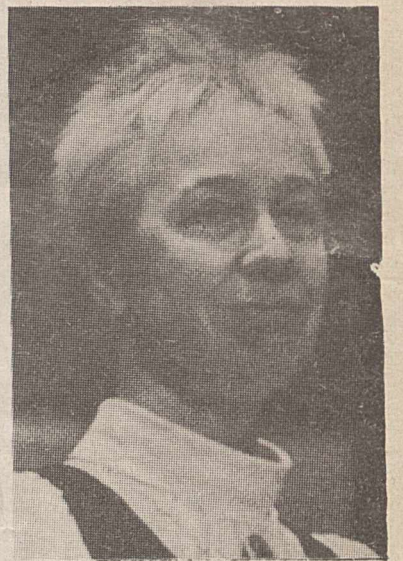
Meinsemdin er þá ekki slæm lög og samningsákvæði?

Nei, frumorsökin að lögum aðbúnaði og öryggi er að finna hjá starfsmönnum sjálfum. Ég tel sannað, að þar sem krafist hefur verið úrbóta og því fylgt eftir, hefur náðst árangur. Menn leita ekki eftir rétti sínum og þekkja reyndar oftast ekki hver hann er. Sumum finnst það jafnvel frekja að fara fram á atriði, sem verið hafa í samningum í mörg ár. En sem sagt, þar sem er samstaða, næst árangur.

Að lokum Garðar.

Aðbúnaður á vinnustað er ekkert einkamál þeirra sem þar eru. Aðrir eiga eftir að koma til vinnu á staðinn. Þessir menn eiga fjölskyldur, sem þeir hafa skyldum við að gegna. Auk þess finnst mér að enginn maður hafi leyfi til að hætta lífi og heilsu að öðru og við aðstæður sem ekki eru í samræmi við lög og samninga.

Ragnar

Sara Lidman. Hún létur ekki rök og staðreyndir væflast fyrir tilfinningum sínum.

Sara Lidman

á fundi hjá MFÍK

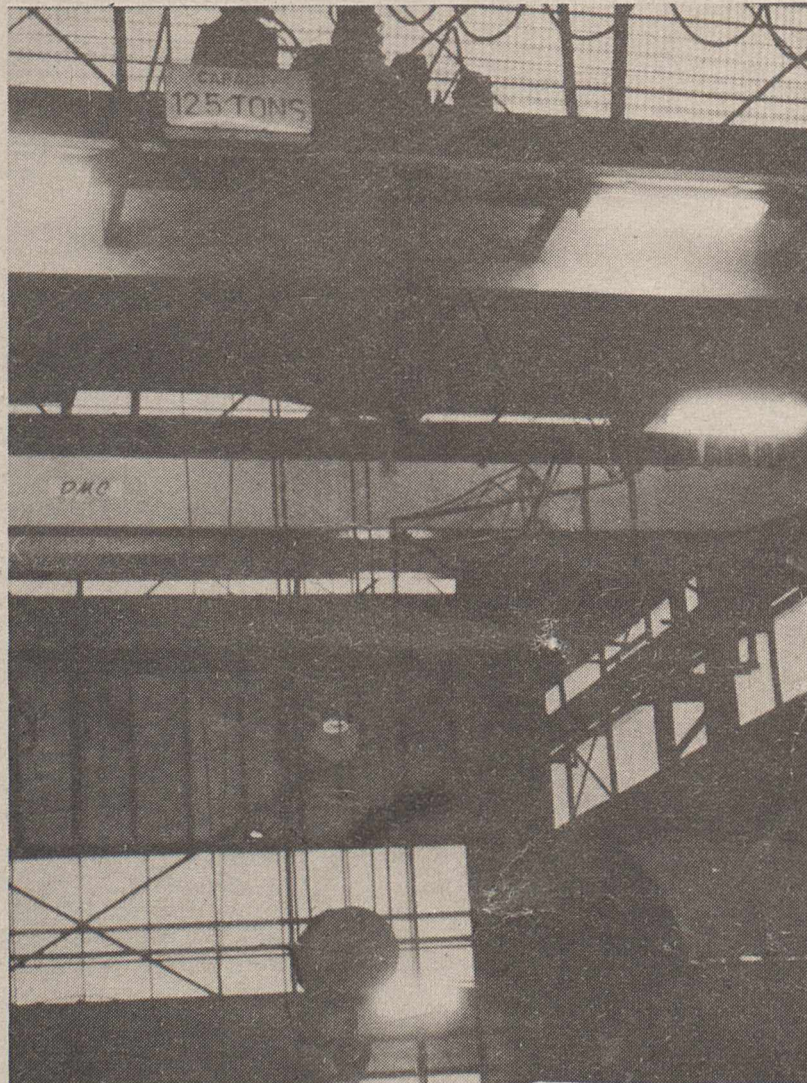
Boðskapur hernámsliðsins

Sara Lidman kom hingað til lands til þess að taka við verðlaunum Norðurlandaráðs - en hún kom einnig og bодаði fagnaðarerindi vietnamska innrásarliðsins í Kampútseu. Menningar og friðarsamtök íslenskra kvenna, þau hin sömu sem svo títt leggja Morgunblaðinu lið þegar ófrægja þarf sósíalísmann, sáu Söru fyrir vettvang fyrir raðuhöld um Vietnam og Kampútseu.

Sara heimsótti nýlega Vietnam og þau svæði sem vietnamski herinn hefur hertekið í Kampútseu.

Taldi hún sig þess umkomna að túlka stefnu Pol Pot-stjórnarinnar allítarlega eftir að hafa hlustað á frásagnir vietnamskra leppa. Aðspurð um heimildir gat Sara lítið útskýrt þennan mikla fróðleik sem hún bauð uppá um Pol Pot. Hún sagðist hafa fundið það á sér að viðmælendur hennar sögðu satt. Athygli vakti að hið margumtalaða hungur sem hrjáir Kampútseu kom hvergi fram í máli Söru Lidman. Eitt af því sem hún upplýsti um "ógnarstjórn" Pol Pot var það að hann hafði látið útrýma staðahéitum. Í stað fyrri nafna fengu héruð og staðir aðeins númer. Þessi "staðreynd" Söru Lidman - sem engan veginn fær staðist - er aðvelt að hrekja - sýnir ef til vill hversu frjálslega rithöfundurinn túlkaði stefnu hinnar löglegu stjórnar Kampútseu. En hvað um það, Sara gat litlu bätt við það sem Elín Pálma hafði áður reynt að segja okkur - enda ýmist annað en viljinn til að komast nær sannleikanum sem knýr þær áfram eftir sitt hvorri brautinni sem þó liggja saman yfir lífum milljóna Kampútseumanna sem bandarísku og vietnamsku herirnir hafa drepið.

HI.

Hér er kraninn sem Garðar talar um í viðtalinu við bláðið. Á honum stendur að hann beri 12,5 tonn. Við úttekt öryggiseftirlitsins var hins vegar bannað setja meir í hann en 10 tonn. Engu að síður var hann látinn hífa ca. 25 tonn daginn áður en þessi mynd var tekin.